

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานบุคคลตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 คณะผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่สถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ปีการศึกษา 2551 ประกอบด้วย อำเภอศรีสำโรง อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอศรีนครและอำเภอทุ่งเสลี่ยม จำนวน 199 แห่ง โดยเป็นครู จำนวน 2,127 คน และเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 2,293 คน

ตารางที่ 1 แสดงประชากรจำแนกตามอำเภอในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2

อำเภอ	จำนวน		คณะกรรมการสถานศึกษา
	โรงเรียน	ครู	
ศรีสำโรง	45	514	432
สวรรคโลก	44	493	660
ศรีสัชนาลัย	66	652	609
ทุ่งเสลี่ยม	29	378	435
ศรีนคร	15	190	147
รวม	199	2,127	2,293

ที่มา: กลุ่มบริหารงานบุคคลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2

ข้อมูล 10 มิถุนายน 2551

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาค้นคว้า ได้แก่สถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 132 แห่ง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น แบบเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดจำนวนสถานศึกษาที่ต้องการ จากการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและ มอร์แกน (Kerjcie and Morgan) เมื่อขนาดของกลุ่มประชากรสถานศึกษาเท่ากับ 199 แห่ง กำหนดค่าความคาดเคลื่อน ในการประมาณค่าร้อยละ 5 จะได้จำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง อย่างน้อย 132 แห่ง

2. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการดังนี้

2.1 แบ่งประชากรสถานศึกษาเป็นชั้น จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ประกอบด้วย อำเภอศรีสำโรง อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสัชนาลัย อำเภอศรีนคร และอำเภอทุ่งเสลี่ยม

2.2 นำประชากรสถานศึกษาแต่ละอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมากำหนดสัดส่วน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2.3 สุ่มสถานศึกษาตามสัดส่วนของแต่ละอำเภอ โดยนำรายชื่อสถานศึกษามา ดำเนินการสุ่มอย่างง่าย ได้จำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 132 แห่ง

2.4 คัดเลือกครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา ละ 1 คน โดยกำหนดเงื่อนไขในการคัดเลือกว่า ครูที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลต้องทำหน้าที่ฝ่ายบริหารงาน บุคคล และคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากสถานศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเป็น กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาสถานศึกษาละ 1 คน โดยกำหนดเงื่อนไขในการคัดเลือกว่าคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะเป็นผู้ให้ข้อมูลต้องเป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธานคณะกรรมการสถานศึกษา รวมสถานศึกษาที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างมีผู้ตอบแบบสอบถาม สถานศึกษาละ 2 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 264 คน โดยมีรายละเอียดของจำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวน โรงเรียน	จำนวน กลุ่มตัวอย่างครู (คน)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการ สถานศึกษา(คน)	รวมจำนวน กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ศรีสำโรง	30	30	30	60
สวรรคโลก	30	30	30	60
ศรีสัชชนาลัย	42	42	42	84
ทุ่งเสลี่ยม	20	20	20	40
ศรีนคร	10	10	10	20
รวม	132	132	132	264

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามซึ่งคณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลตามหลักทศพิธราชธรรม
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 มีลักษณะ
เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Type)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด ที่เป็นข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน
บุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ที่ครูและ
คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องการให้มีในตัวของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสุโขทัย เขต 2

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคล
2. กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรตามที่จะศึกษาค้นคว้าทั้ง 10 พฤติกรรม
3. สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขตของข้อคำถามและสร้างคำถามให้ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคลตามหลักทศพิธราชธรรม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อตรวจสอบและแนะนำ ให้แก้ไขปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสม ของภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญดังรายนามต่อไปนี้

- 4.1 ดร.จิตติมา วรณศรี อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

- 4.2 พระราชวิมลเมธี เจ้าอาวาสวัดราษฎร์ศรัทธาธรรม เจ้าคณะจังหวัดสุโขทัย

- 4.3 นายพัฒนา งามสูงเนิน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2

- 4.4 ดร.ศิริไลซ์ วนรัตน์วิจิตร นักวิชาการสาธารณสุขจังหวัดสุโขทัย

- 4.5 ดร.ศรีโสภา มีเจริญ รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสุโขทัย

5. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาโดยใช้สูตรค่า IOC (Index of Congruence) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60- 1.00 แบบสอบถามมีค่าข้อละ 1.00 (ภาคผนวก)

6. นำแบบสอบถามที่หาค่า IOC แล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

7. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปใช้กับครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 40 คน จากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์

ความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.95

8. นำแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 264 คน ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูล คณะผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการเก็บรวบรวมตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ไปแสดงต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. คณะผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปติดต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2

3. คณะผู้ศึกษาค้นคว้าจัดนำแบบสอบถามส่งให้กลุ่มตัวอย่างโดยแจกในวันประชุมสัมมนาผู้บริหารประจำเดือน

4. คณะผู้ศึกษาค้นคว้าจัดเก็บแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างในวันประชุมประจำเดือนในเดือนต่อมา ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2

5. ได้แบบสอบถามกลับคืนมาไม่ครบ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าจึงออกตามเก็บแบบสอบถาม ณ สถานศึกษาที่ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง

6. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูลในอันดับต่อไป ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 264 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การคำนวณค่าสถิติทั้งหมดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ โดยจำแนกรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมการบริหารงานบุคคลตามหลักทศพิธราชธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2 ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อและรายพฤติกรรม โดยนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535หน้า100)

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.50-1.49	หมายความว่า ระดับพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

1.3 เปรียบเทียบพฤติกรรมตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษา ด้วยการใช้ค่าสถิติ t – test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าสถิติ t - test